

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 50

van **MARINO KEULEN**

datum: 3 oktober 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Lijn - Agressie tegen chauffeurs

De vakantiemaanden hebben geen trendbreuk gebracht in de ontoelaatbare agressie die opnieuw een aantal buschauffeurs heeft getroffen.

Opnieuw waren er meerdere agressiegevallen. De opwaartse spiraal van geweld in de maatschappij blijft nieuwe dieptes opzoeken. Niet alleen bij De Lijn, ook werden we geconfronteerd met andere geweldsmisdrijven zoals jongeren die vernederd, in elkaar geslagen of zelfs neergestoken worden om geen enkele reden.

Ook al gebeurt het steeds opnieuw, telkens weer moeten we geweld openlijk blijven veroordelen. Hier is geen ruimte meer voor tolerantie, laat staan voor gewenning. In onze maatschappij moet en zal geweld plegen iets verderfelijks blijven!

Voor het zomerreces heeft de minister verschillende overlegmomenten gehad met zowel de vakbonden als de federale minister van Justitie, de federale politie en het college van procureurs-generaal om ervoor te zorgen dat die problematiek prioriteit krijgt qua opvolging en vervolging.

Er is nu een totaalaanpak om de chauffeurs beter te beschermen tegen agressie: bijkomende controleurs, extra camerabewaking, afgesloten stuurposten, opleidingen, sensibiliseringscampagnes, nauwere samenwerking met politiediensten, lokale besturen en scholen. In se eigenlijk allemaal maatregelen en inspanningen die niet nodig moeten zijn in een samenleving waar er respect is voor iemand die naar best vermogen zijn/haar werk doet.

Hoopgevend is de petitie die gelanceerd werd en massaal ondertekend. Zoals zo vaak, is er een grote zwijgende meerderheid die tegen geweld is. Het zal nu zaak zijn om die grote zwijgende meerderheid zo ver te krijgen niet meer zwijgend te zijn en te komen tot meer sociale controle, sociale correctie, ... tot een punt dat iemand die geweld wil plegen zich niet meer op zijn gemak voelt.

1. Wat is de stand van zaken van de uitrol van de allesomvattende aanpak door de minister?
2. Zijn er zaken die al bijgestuurd worden?
3. Welke mogelijkheden ziet de minister om die grote zwijgende meerderheid en al die ondertekenaars van de petitie te kunnen activeren?

ANTWOORD

op vraag nr. 50 van 3 oktober 2023

van **MARINO KEULEN**

1-2. Hieronder vindt u de stand van zaken van het 10-puntenactieplan:

- Actie 1: alle bussen van De Lijn worden uitgerust met afgesloten stuurposten
 - Dit project is lopende. Ondertussen werden al bijna 400 veiligheidsstuurposten geïnstalleerd.
 - Voor de andere bussen zit De Lijn in verschillende fases van de onderhandelingen en besprekingen. Het is de bedoeling om volgend jaar ook voor deze bussen te starten met de installatie van de veiligheidsstuurposten.
- Actie 2: aanwerven van 67 extra Lijncontroleurs die ingezet zullen worden in functie van veiligheidsverhoging en controle op zwartrijden
 - Dit project is lopende. 4 VTE zijn al opgestart en 31 VTE werden geselecteerd en zullen in de loop van de volgende maanden opstarten.
 - De extra controleurs worden vooral ingezet in functie van veiligheidsverhoging en controle op zwartrijden.
- Actie 3: extra ondersteuning en opleidingen van chauffeurs en controleurs. Herkenbaarheid van Lijncontroleurs verhogen
 - Om de herkenbaarheid van de Lijncontroleurs te verhogen, komt er voor hen een nieuw uniform.
 - Alle lijncontroleurs, dispatchers en metro- en voertuigassistenten krijgen een opleiding COOI ('communicatie en organisatie bij ongevallen en interventies').
 - Er wordt een nieuwe opleiding rond traumaopvang uitgewerkt.
- Actie 4: versterkte samenwerking via 'protocol veilig op de weg' dat in 2011 werd getekend tussen de vier openbaar vervoermaatschappijen met als doel de verschillende veiligheids- en/of preventiediensten nauwer te laten samenwerken
 - Op 12 oktober 2023 was er een overleg over verschillende topics die bij de vier maatschappijen spelen. Een vervolgoverleg is ingepland voor januari 2024. Tijdens dit overleg zullen verschillende onderwerpen die OV-overschrijdend zijn in verband met de veiligheidsdienst besproken worden.
- Actie 5: gebruik en uitwisseling van camerabeelden verder optimaliseren
 - Er is een online formulier voor de aanvraag van beelden ter beschikking.
 - Beelden worden bezorgd tijdens de kantooruren.
 - Het doel is hier om het gebruik en de uitwisseling van camerabeelden met de politie verder te verbeteren. Dit is nog in onderzoek.
- Actie 6: versterkte samenwerking tussen De Lijn en de politie met mogelijkheid tot digitale aangifte voor De Lijn en exploitanten
 - De digitale aangifte is reeds in gebruik voor vandalisme, graffiti en kleinere incidenten.
 - De Lijn steeds genoteerd als benadeelde partij.
 - Er worden handhavingscharters afgesproken met verschillende politiezones. In deze charters wordt opgenomen hoe de politie en De Lijn

willen samenwerken. Zo neemt De Lijn deel aan de opleiding van de aspirant-politieagenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

- Actie 7: busverbod - maatregel bestuurlijke overheid
 - Aan VVSG werd gevraagd om dit voorbeeld ook te duiden op haar handhavingscongres (niet enkel het verbod, maar ook de begeleiding die eraan verbonden is).
 - Actie 8: strafverzwaring bij geweld tegen personen met een maatschappelijke functie
 - Nieuw strafwetboek is in opmaak.
 - Actie 9: provinciaal overleg tussen De Lijn, Politie en Openbaar Ministerie inzake toezicht, opsporing en vervolging
 - Een actualisering van de samenwerkingsovereenkomsten staat gepland.
 - De samenwerkingsakkoorden zullen via een overleg overlopen worden en vervolgens worden aangepast met de opmerkingen van beide partijen, om zo tot een gedragen afspraak te komen.
 - Het ondertekende akkoord wordt ter beschikking gesteld van alle belanghebbenden (o.a. de verschillende politiezones binnen een provincie).
 - Structureel overleg wordt opnieuw ingepland gebaseerd op de afspraken in het document.
 - Actie 10: Lijncontroleurs worden mee opgenomen in de federale werkgroep bodycams
 - Er is een federale werkgroep met de OV-maatschappijen in het leven geroepen om het gebruik en de wetgeving voor bodycams vorm te geven. De werkgroep is al een eerste keer samengekomen. De Lijn staat hiervoor in contact met de FOD (Federale Overheidsdienst) binnenlandse zaken.
3. Het is de bedoeling om met dit actieplan de krachten te bundelen. Naast sensibilisering en preventie is dit plan een belangrijke stap om agressors maximaal een halt toe te roepen en onze mensen in dienst maximaal te beschermen.

Ik ben me ervan bewust dat we nooit alle agressie ten aanzien van de chauffeurs en de controleurs kunnen wegwerken. Dit is een breder maatschappelijk probleem. Ik wil me echter maximaal inzetten om de medewerkers van De Lijn en de exploitanten te ondersteunen en het signaal te geven aan de brede maatschappij dat we agressie niet tolereren, dat agressie de uitzondering is, en dat er veel meer mensen zijn die onze medewerkers behandelen met het respect dat ze verdienen.